

VAN IDEE NAAR NOODZAAK? DE GELIJKE KANSEN COÖRDINATOR

Ieder kind in Nederland moet toegang krijgen tot een samenhangend aanbod van extra curriculaire onderwijsprogramma's. Alleen dan is brede ontwikkeling voor ieder kind mogelijk en alleen dan werken we aan kansengelijkheid voor álle Nederlandse kinderen.

In de Staat van het Onderwijs 2023 wordt het meerdere malen aangehaald: om kansengelijkheid in het onderwijs te bevorderen is een langetermijnvisie op burgerschap, en vervolgens ook de implementatie hiervan in het onderwijs, essentieel. Echter zien we ook een tekort aan onderwijsprofessionals en een druk op de werkzaamheden die bij deze groep ligt. Als oplossing stellen wij graag aan jullie voor: de Gelijke Kansen Coördinator!

De overheid kan er niet langer omheen; kansengelijkheid moet aangepakt worden binnen het onderwijs. Den-Haag ziet dat ook, dus wat volgt: plannen, regelgeving en potjes geld. Denk aan de Nationaal Plan Onderwijs gelden, het Masterplan basisvaardigheden van Minister Wiersma, De Rijke Schooldag en de verplichting van burgerschapsonderwijs binnen de leerlijn. Mooie stappen, maar bij wie ligt vervolgens de verantwoordelijkheid voor het uitrollen en uitvoeren van projecten om deze plannen waar te maken? Wie vraagt de potjes geld aan en zorgt ervoor dat die goed worden besteed? Wie zorgt voor de uitvoering? Bij veel vragen is het antwoord 'de school'. En laten die nou al jaren te maken hebben met een stijgend lerarentekort (Staat van het Onderwijs, 2023).

En dan is er nog de vraag: is het uitdenken, opzetten en coördineren van extra curriculaire onderwijsprogramma's wel een taak die passend is voor een docent? Projectmanagementtaken vragen andere vaardigheden dan wat een onderwijsprofessional nodig heeft als hij of zij voor de klas staat. Dit zien ook de leden van het Samenwerkingsverband Kansengelijkheid & Burgerschapsonderwijs (SKB) in de praktijk. Zij komen dagelijks over de vloer bij scholen voor het uitvoeren van projecten die zich richten op de brede sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Denk aan sollicitatietrainingen, debattrainingen en ondernemerschapslessen. Daarbij zien ze - al helemaal sinds de wettelijke opdracht burgerschap vanaf augustus 2021 - veel enthousiasme voor de projecten, maar tegelijkertijd ook een gevecht met de borging van dit soort samenwerkingen. Daarom is onze oproep: start met school overstijgende Gelijke Kansen Coördinatoren.

De leden van het SKB ervaren bij scholen waar een burgerschapscoördinator (of vergelijkbare rol) aanwezig is, een soepele samenwerking. Deze persoon heeft niet alleen genoeg tijd, ruimte en enthousiasme voor het aangaan van samenwerkingen met maatschappelijke organisaties, maar ook de vaardigheden die nodig zijn voor goed projectmanagement. Denk aan het vele schakelen tussen partijen, maken van plannings, vragen uitzetten bij de juiste docenten en netwerken. Echter is het in de praktijk vaak zo dat een docent deze rol "erbij moet doen vanuit zijn of haar normjaartaak" en in dat geval valt of staat het met de betrokkenheid van de docenten en de wil om op zondagmiddag de zaken te regelen.

Het mag wat ons betreft niet zo zijn dat de samenwerking tussen het onderwijs en maatschappelijke organisaties, die gelijke kansen voor jongeren bevordert, afhangt van de personele invulling die een individuele school hieraan geeft. Sterker nog: mogelijkervijs bevordert dat namelijk de kansengelijkheid, want op scholen met de meest kwetsbare leerlingen is het personeelstekort het grootst (Staat van het Onderwijs, 2023). Dit kan tot gevolg hebben: geen personeel voor het opzetten en coördineren van extra curriculaire onderwijsprogramma's. Daarom roepen wij de overheid op om samen met ons de mogelijkheden te verkennen voor een duurzame samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en het onderwijs middels een school overstijgende Gelijke Kansen Coördinator. Deze zorgt voor rust en ruimte op scholen, docenten worden ontlast en ontzorgt, en geeft samenwerkingen met externe partners goed vorm.

Tijdens Het congres De Staat van het Onderwijs gaf ook Mr. Alida Oppers, inspecteur-generaal van het Onderwijs, duidelijk aan dat de leerkracht vooral focus moet houden op het vak, want er wordt al zo veel georganiseerd in en rondom het onderwijs. Dus waarom geen rol creëren voor iemand die de organisatie van extra programma's op zich neemt?

Wij gaan graag het gesprek aan om de mogelijkheden te verkennen voor een school overstijgende Gelijke Kansen Coördinator!